

ACİL UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE MÜLTECİ ÇOCUKLARA İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİ: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ

Öğretmen. Hasan KÖMÜRCÜ
Milli Eğitim Bakanlığı, Yavuz Selim İlkokulu
hasann_147_18@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-3247-2067

Prof Dr. Özlem BAŞ
Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
ozlembas@hacettepe.edu.tr
ORCID: 0000-0002-0716-103X

Araştırma Makalesi/Derleme Makale

Geliş Tarihi: 16.11.2023

Revize Tarihi: 22.12.2023

Kabul Tarihi:30.12.2023

Atf Bilgisi: Kömürçü, H. ve Baş, Ö. (2023). Acil uzaktan eğitim sürecinde mülteci çocuklara ilk okuma yazma öğretimi: Şanlıurfa örneği. *Ahi Bilge Eğitim Dergisi (ABED)*, 4(2), 167-180.

ÖZ

Bu araştırma kapsamında Covid-19 salgın sürecinde Şanlıurfa ilinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin geçici koruma altındaki(Suriye uyruklu) öğrencilere ilk okuma yazma sürecine yönelik görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim araştırmasına göre desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Covid-19 salgın sürecinde Şanlıurfa ilinde 1.sınıf seviyesinde görev yapan 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Çalışmanın veri toplama aşamasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler tümevarımcı yaklaşımla içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcı öğretmenlerin görüşlerine göre, Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretirken kullanılan “*Ses Esaslı Cümle Yöntemi*”nin yeterli olduğu ve bu yöntemi daha çok kullandıkları belirtilmiştir. Öğretmenler geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında en çok ders kitaplarını materyal olarak tercih etmişlerdir. Aynı zamanda araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma sürecinde en çok anlatım (Takrir) yöntemini kullanmışlardır. Sınıf öğretmenleri geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretimi sürecinde en çok ana dil farklılığından kaynaklanan sorunlarla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, uzaktan eğitim, sınıf öğretmeni, ilk okuma yazma, geçici koruma altındaki Suriyeli çocuklar.

LITERACY TEACHING TO SYRIAN CHILDREN IN THE EMERGENCY DISTANCE EDUCATION PROCESS: THE PHONEM OF ŞANLIURFA

ABSTRACT

This is a phenomenological research using a qualitative method in order to get the opinions of classroom teachers about the (Syrian) literacy education for students under temporary protection in the emergency distance education process in primary school. The study group of the research consisted of 20 first grade teachers working in Şanlıurfa during the Covid-19 salgın. A semi-structured interview form was used in the data collection phase of the study. The data were analyzed using the content analysis technique with an inductive approach. In the results of the research, according to the opinions of the participating teachers, it was stated that the "Sound-Based Sentence Method" used when teaching Syrian students under temporary protection to read and write was sufficient and they used this method more. While teaching Turkish as a second language to Syrian students under temporary protection, teachers mostly preferred textbooks as material in the "Sound Based Sentence Method" stages. At the same time, the classroom teachers who participated in the research mostly used the method of expression in literacy process for the Syrian students. Classroom teachers stated that they encountered the problem mostly arising from the difference in mother tongue in the literacy teaching to Syrian students.

Keywords: Covid- 19, distance education, salgın, literacy, classroom teacher, children under temporary protection.

Giriş

2019 senesinin aralık ayında Çin’de görülen Koronavirüs-2019 (COVID-19), çok kısa bir sürede tüm dünyayı etkisi altına almış ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO, 2020) tarafından salgın olarak ilan edilmiştir. Salgının etkisini gösterdiği en önemli alanlardan birisi de eğitimidir. Türkiye’de 11/03/2020’de ortaya çıkan ilk vaka ile tüm okullarda eğitime bir süre ara verilmiştir. Daha sonra 23/03/2020 tarihinde MEB ile YÖK’ün ortaklaşa aldıkları kararla acil uzaktan eğitime geçilmiştir.

COVID-19 salgın süreci dünyada birçok ülkenin eğitimini etkileyerek bazı değişimlere sebep olmuş ve bu çerçevede ülkeler yüz yüze eğitimden vazgeçmiş uzaktan eğitim sürecine geçmiştir (Al Lily, Ismail, Abunasser ve Alqahtani, 2020).Uzaktan eğitimde en fazla çevrimiçi öğrenme biçimleri uygulamaya konulmuş ve dersler senkronik ya da asenkronik olarak işlenmiştir. Çevrimiçi eğitimde öğretmenler ve öğrenciler belirlenmiş bir vakitte bir araya gelip dersleri çevrimiçi şekilde işlemeye devam etmişlerdir (Fidalgo ve diğerleri, 2020). Çevrimiçi eğitim sürecinde etkileşimli bir ortam oluşturulmaya çalışılır; öğrencilerin ve öğretmenlerin ortak bir vakitte bir araya gelmelerinin mümkün olmadığı durumlarda dersler asenkron yürütülür (Watts, 2016).

Mülteciler, Covid-19 salgını nedeniyle ekonomik, psikolojik, eğitsel, sosyal ve tıbbi konularda çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Salgına karşı evde kalma, hijyene dikkat etme ve sosyal mesafeyi koruma gibi tedbirler almaktadırlar (Bozdağ, 2021). Uzaktan eğitim sürecinde Eğitim Bilişim Ağı[EBA], TRT EBA TV, EBA destek noktaları, yaz kursları, hizmet içi eğitimler, materyal destekleri ve bilgilendirme çalışmaları uygulamalarının MEB tarafından hayata geçirildiği ancak bu uygulamaların yabancı uyruklu öğrenciler tarafından kullanılmadığı veya sınırlı kullanılabildiği sonucuna ulaşılmıştır (Çalışır ve Özaslan, 2021).

Uzaktan eğitimin beraberinde çeşitli sıkıntıları meydana getirdiği düşünülmektedir. Mülteci öğrencilerin de uzaktan eğitime erişimde sıkıntı yaşadıkları düşünülmektedir. Bunun sebepleri, buldukları yaşam koşullarının ve ekonomik imkânlarının elverişsizliğidir. Dolayısıyla düşük sosyo-ekonomik statüdeki öğrenciler açısından bu durum, dijital uçurum gerçeğini tekrardan gün yüzüne çıkarmaktadır (Şatıroğlu Karaağaç, 2021, 203).

Bölükbaş (2016) yaptığı çalışmada geçici koruma statüsü verilmiş Suriyeli göçmenlerin, gündelik hayatlarına devam edebilmeleri, sağlık ile eğitim ihtiyaçlarının giderilebilmesi için gerekli ihtiyaç tespitinin yapılması ve Türkiye'nin Suriyeli göçmenlerin entegrasyonu için çeşitli politikalar ortaya koymasının gerekli olduğunu söylemiştir.

Arslanoğlu, Demirci, Arıcı ve Bolat (2021) çalışmasında salgın öncesi sosyal yaşam ve eğitim alanında hâlihazırda yabancılaşma, yalnızlık, adaptasyon güçlükleri gibi sorunlar yaşayan mülteci öğrencilerin, uzaktan eğitim sürecinde de ek birçok zorluk ile mücadele etmek durumunda kaldıklarını, bu nedenle katılımcıların büyük bir çoğunluğunun yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini belirtmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun Suriyeli öğrencilerin eğitimine yönelik aldıkları eğitimleri yetersiz buldukları, dil problemi yaşadıkları, öğrencilerin velileri ile yeterince iletişim kuramadıkları, öğrencilerin daha donanımlı eğitim öğretim ortamları istedikleri görülmüştür (Polat, 2019). Ayrıca ilk okuma yazma açısından iki dilli çocukların ilk okuma yazma öğretiminde izlenen aşamaların (“ilk okuma yazmaya hazırlık”, “ilk okuma yazmaya başlama ve ilerleme” ve “bağımsız okuma ve yazma”) tamamında çeşitli sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir (Kan ve Yeşiloğlu, 2017).

Bu çalışma sürecinde de acil uzaktan eğitim sürecinde Şanlıurfa'da görev yapan sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretimine ilişkin görüşleri ele alınmıştır. Covid-19 salgınının tüm dünyayı etkisi altına aldığı günümüzde eğitim-öğretim faaliyetlerinde de aksamalar meydana gelmiştir. Bu aksamalardan bir tanesi de birinci sınıfta uygulanan okuma yazma öğretimidir. Araştırma probleminde de belirtildiği gibi bu çalışmada acil uzaktan eğitim sürecinde Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere yönelik ilk okuma yazma öğretimine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Çalışmanın acil eğitim sürecindeki deneyimlere ilişkin örnekler sunması bakımından önem teşkil ettiği düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmanın problem cümlesi “Acil uzaktan eğitim sürecinde geçici koruma altındaki Suriyeli/Suriye uyruklu öğrencilerin ilk okuma yazma öğretimine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır:

Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında Ses Esaslı Cümle Yöntemini uygulama aşamalarında;

- 1) Ses Esaslı Cümle Yönteminin yeterliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2) Kullandıkları öğretim materyalleri nelerdir?
- 3) Kullandıkları yöntem ve teknikler nelerdir?
- 4) Karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Yöntem ana başlığı altında şu alt başlıklara ayrı ayrı yer verilmiştir: Araştırma Modeli/Deseni, Çalışma Grubu veya Evren ve Örneklem, Veri Toplama Araçları, Verilerin Toplanması ve Analizi, Araştırma Etiği.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, acil uzaktan eğitim sürecinde geçici koruma altındaki ilkökul öğrencilerine yönelik (Suriye Uyruklu) ilk okuma yazma öğretimine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin betimlenmesi amacıyla bir durumu saptayacak olup nitel yöntem kullanılan bir olgubilim (fenomenoloji) araştırmadır. Olgubilim (fenomenoloji) deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim araştırmasında veri kaynakları, araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu yansıtabilecek gruplardır (Yıldırım ve Şimşek, 2021, 66-67). Geçici koruma altındaki çocukların acil uzaktan eğitim sürecinde ilk okuma yazma öğrenmesine ilişkin deneyimler bu araştırmaya katılan öğretmenlerce ortaya konmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Covid-19 salgın sürecinde Şanlıurfa ilinde görev yapmakta olan 20 birinci sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile seçilmiş olup katılımcı ölçütü acil uzaktan eğitim sürecinde geçici koruma altındaki çocuklara ders vermiş olmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma problemi bağlamında da görüşme soruları hazırlanmıştır:

1. Daha önce kaç defa 1. Sınıf okutarak ilk okuma yazma sürecini deneyimlediniz?
2. İkinci dil olarak Türkçe öğretiminde Ses Esaslı Cümle Yöntemini yeterli buluyor musunuz?
SONDA: Neden yeterli buluyorsunuz veya neden yeterli bulmuyorsunuz?
3. Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere nasıl ulaştınız?
4. Acil uzaktan eğitim sürecinde eğitim verdiğiniz okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilerin sayısı, yaşı ve cinsiyeti hakkında bilgiler verir misiniz?
5. Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere nasıl bir program dahilinde ve okuma yazma yöntemi kullanarak öğretim gerçekleştirdiniz?
SONDA 5.1. : Ses Esaslı Cümle Yöntemini nasıl kullandınız?
SONDA 5.2 : Başka bir yöntem kullandıysanız nasıl bir yol izlediniz?
6. Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen öğrencilere acil uzaktan eğitim araçları kullandınız mı?
SONDA: Zoom, WhatsApp Görüntülü konuşma vb. platformlardan yararlanma imkânı sizin ve onların söz konusu muydu?
7. Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere Ses Esaslı Cümle Yöntemi ile ilgili uygulamalarda neler gözlemlediniz?

SONDA 7.1. : Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilere Türkçe ilk okuma yazma öğretiminde ne gibi farklı durumlar gözlenmektedir?

SONDA 7.2: Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrenciler Ses Esaslı Cümle Yönteminin hangi basamağında ne gibi sorunlar yaşamaktadırlar?

SONDA7.3 : Sizce bu sorunların temel nedeni nedir?

8.Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere hangi materyalleri kullanarak öğretim gerçekleştirdiniz?

SONDA: Kitap, somut nesnelere, hazır öğretim materyalleri veya öğretmenin kendi hazırladığı materyallerden örnekler veriniz.

9.Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere hangi öğretim yöntemlerini kullanarak ilk okuma yazma sürecini gerçekleştirdiniz?

SONDA: Bu öğretim yöntemini seçmenizdeki amacınızı örnek vererek açıklayınız.

10.Acil uzaktan eğitim sürecinde okuma yazma bilmeyen Suriyeli öğrencilere ilk okuma yazma öğretimi sürecinde yaşadığınız sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileriniz nelerdir?

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada görüşmeler yoluyla toplanan veriler herhangi bir bilgisayar programı kullanılmadan iki araştırmacı tarafından tümevarımcı analiz yaklaşımı doğrultusunda içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir. Öncelikle ham verilerden elde edilen ses kayıtları yazıya geçirilmiş daha sonra yazılı metin üzerinde kodlamalar yapılmıştır. Kodlamalar kategoriler dahilinde sınıflanmış ve temalar altında bulgularda sunulmuştur. Tümevarımcı analiz kodlamalar yoluyla verilerin altında yatan kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021, 250).

Araştırma Etiği

Araştırmada geçerlilik ve güvenilirlik sağlanması amacıyla nitel araştırmada inandırıcılığın sağlanması yönünde derinlik odaklı veri toplanmış ve verilerin analizi alanında uzman bir araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Ayrıca katılımcılardan veri analizi sırasında farklı yorumlamalara gidilmediğine dair katılımcı teyidi alınarak iç geçerlik sağlanmıştır. Araştırmada aktarılabirlik sağlama yönünde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılırken tutarlılık incelemesi için araştırmacılar tarafından çapraz kontrol yapılarak dış geçerlik sağlanmıştır. Bu araştırmaların verileri teyit edilebilirlik açısından dijital ortamda saklanmaktadır. Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün E-35853172-300-00002018589 sayılı yazısı ile etik kurul onayı almıştır.

Etik Kurul İzni

Kurul adı: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Karar tarihi:25.01.2022

Belge sayı numarası: E-35853172-300-00002018589

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Şanlıurfa ilinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin acil uzaktan eğitim sürecinde geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilere ilk okuma yazma öğretimine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmanın belirlenen alt problemlerine ait bulgular analiz edilmiş olup katılımcıların görüşleri doğrudan alıntılarla desteklemiştir.

Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yöntemine İlişkin Görüşleri

Bu başlık altında araştırmanın birinci alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında “*Ses Esaslı Cümle Yöntemi*”ne ilişkin görüşlere aşağıda Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1.

Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli Geçici Koruma Altındaki Öğrencilere İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi Esnasında Ses Esaslı Cümle Yöntemine İlişkin Görüşler

<i>Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yöntemine İlişkin Görüşleri</i>		
Kategoriler	Kodlar	n
Ses Esaslı Cümle Yöntemine İlişkin Görüşler	Yeterli Buluyorum	17
	Yeterli Bulmuyorum	3
Covid-19 Sürecinde Öğrencilere Ulaşım Yöntemi	Telefon Görüşmesi	8
	Zoom	6
	WhatsApp	6
	Ulaşamama	3
	Ev Ziyareti	2
Okuma Yazma Sürecinin Öğretimi Süreci	Ses Esaslı Yöntem	17
	Basara Yöntemi	3

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmenlerden 17’sinin verdiği cevaplardan hareketle Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde Ses Esaslı Cümle Yöntemini yeterli buldukları görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö5 ve Ö20’nin doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Yeterli hatta çok iyi bir yöntem fakat bazı sesler bizi zorladığı için daha sonra verilmesinde fayda var. Mesela k harfi söylenmesi ve söylenmesi çok zor. 4.sırada olduğu için bu tarz harfler bizi zorluyor. İyi bir düzenleme ile işimiz daha kolaylaşabilir.” (Ö5)

“Türkçeyi ana dili olarak kullanan çocuklar için bu yöntem uygun. Ancak bu yöntem yabancı uyruklu çocuklar için uygulanacaksa bol görselli materyallerle çok pratik yapılarak uygulanmalıdır.1.sınıfta yabancı uyruklu çocukların en çok zorlandığı şey okuduğunu anlamlandıramıyor. Ne öğrettiysek bunu görsellerle destekleyeceğimiz onlar için özel hazırlanmış kitaplara da ihtiyaçları var.” (Ö20)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 8’inin verdiği cevaplardan hareketle acil uzaktan eğitim sürecinde Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ulaşmada en fazla telefon görüşmesi aracılığıyla ulaşıldığı tespit edilmiştir. Kategoriye yönelik olarak Ö3 ve Ö7’nin doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Salgın sürecinde telefon ve WhatsApp ile ulaştım.” (Ö3)

“Telefon, bir de okul güvenliğine bıraktığım etkinlik sayfaları ile ulaştım.” (Ö7)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 17’sinin verdiği cevaplardan hareketle acil uzaktan eğitim sürecinde Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde en fazla “*Ses Esaslı Cümle Yöntemi*”nin kullanıldığı görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö6 ve Ö11’in doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Suriyeli öğrencilerime de aynı yöntemle okuma yazma öğrettim. Diğer öğrencilerimle birlikte ilerlediler. Okul açık olduğu süreçte okula devam eden, uzaktan eğitim süresinde de canlı derslerime devam eden öğrencilerimde sorun yaşamadan okuma yazma sürecini tamamladık.” (Ö6)

“Ses Esaslı Cümle Yöntemini çok fazla görsel kartlar kullanarak kullandım.” (Ö11)

Öğretim Materyalleri

Bu başlık altında araştırmanın ikinci alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında “*Ses Esaslı Cümle Yöntemi*”

aşamalarında kullandıkları öğretim materyallerine ilişkin görüşlere aşağıda verilen Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2.

Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli Geçici Koruma Altındaki Öğrencilere İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi Esnasında Ses Esaslı Cümle Yöntemi Aşamalarında Kullandıkları Materyaller

<i>Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yönteminin Öğretim Sürecinde Kullanılan Materyallere İlişkin Görüşleri</i>		
Kategoriler	Kodlar	n
Acil Uzaktan Eğitim Araçlarının Kullanımı	Evet	15
	Hayır	5
Materyaller	Ders Kitabı	17
	Resimler	8
	Etkileşimli Videolar	7
	Bireysel Etkinlikler	3
	Hazır Etkinlikler	2
	Çalışma Kağıdı	2

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğretmenlerden 15’inin verdiği cevaplardan hareketle öğretmenlerin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretimi sürecinde acil uzaktan eğitim araçlarını kullandığı görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö8 ve Ö10’nin doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Zoom, WhatsApp’ ı kullandım.” (Ö8)

“EBA, Zoom ve WhatsApp kullandım.” (Ö10)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 17’sinin verdiği cevaplardan hareketle Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde en fazla kullanılan materyalin ders kitabı olduğu görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö16 ve Ö17’nin doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Kitap, defter, ders-araç gereçleri.” (Ö16)

“Kitaptaki etkinliklerden yararlandım.” (Ö17)

Yöntem ve Teknikler

Bu başlık altında araştırmanın üçüncü alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında “Ses Esaslı Cümle Yöntemi” aşamalarında kullandıkları yöntem ve tekniklere ilişkin görüşlere aşağıda verilen Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3.

Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli Geçici Koruma Altındaki Öğrencilere İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi Esnasında Ses Esaslı Cümle Yöntemi Aşamalarında Kullandıkları Öğretim Yöntem ve Teknikler

<i>Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yönteminin Öğretim Sürecinde Kullanılan Yöntem, Teknik ve Çalışmalara İlişkin Görüşleri</i>		
Kategoriler	Kodlar	n
Yöntem, Teknik, Çalışmalar	Anlatım	12
	Akran Öğrenimi	5
	Gösterip Yaptırma	3
	Birebir İlgilenme	3
	Bilgisayar Destekli	2
	Öğretim[BDÖ]	2

Tablo 3'te araştırmaya katılan öğretmenlerden 12'sinin verdiği cevaplardan hareketle Ses Esaslı Cümle Yönteminin öğretim sürecinde en fazla anlatım yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö6 ve Ö9'un doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Anlatım yöntemi” (Ö6)

“Anlatım yöntemi. Sınıf mevcudunun fazla olması.” (Ö9)

Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yöntemi Aşamalarında Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara Geliştirdikleri Çözüm Önerileri

Bu başlık altında araştırmanın dördüncü alt problemi olan sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında “Ses Esaslı Cümle Yöntemi” aşamalarında karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara geliştirdikleri çözüm önerilerine ilişkin görüşlere aşağıda verilen Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4.

Sınıf Öğretmenlerinin Suriyeli Geçici Koruma Altındaki Öğrencilere İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi Esnasında Ses Esaslı Cümle Yönteminin Aşamalarında Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunlara Geliştirdikleri Çözüm Önerileri

Sınıf Öğretmenlerinin Ses Esaslı Cümle Yönteminin Öğretim Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	n
Sorunların Nedeni	Ana Dil Farklılığı	19
	Alfabe	1
Bilişsel Sorunlar	Okuduğunu Anlama	9
	Harfleri Birleştirme	4
	Sesi Tanıma-Hissetme	4
	Harfleri Karıştırma	1
	Sorun Yaşamama	1
Diğer Sorunlar	Dil Problemi	15
	Devamsızlık	2
	Aile İlgisizliği	1
	Yöntemsel Sorun	1
Çözüm Önerileri	Dil Eğitimi	11
	Öneri yok	8
	Başka Yöntem	1

Tablo 4'te araştırmaya katılan öğretmenlerden 19'unun verdiği cevaplardan hareketle sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma sürecinde yaşadıkları sorunların nedeninin dil problemi olduğu anlaşılmaktadır. Kategoriye yönelik olarak Ö3 ve Ö14'ün doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Temel nedeni Türkçeyi yeterince bilmeden okula başlamaları. Önce Türkçe konuşma becerisi kazandırılması gerekiyor.” (Ö3)

“Dil bilmemek maalesef. Türkiye’de doğduğu halde Suriyeli öğrencilerimden sadece 1 tanesi Türkçe konuşabiliyor. Diğerleri bu konuda çok kapalı. Hiç Türkçe konuşmayan öğrencim var. Aileler de destek olmuyor. Defalarca söylememe rağmen televizyonlarını hala Türkçe kanallara çevirmiyorlar.” (Ö14)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 9'unun verdiği cevaplardan hareketle sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilerle ilk okuma yazma sürecinde en fazla okuduğunu anlama ile ilgili bilişsel olarak sorun yaşadığı görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö13 ve Ö19'un doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Göçmen öğrenciler okuduklarını anlamada sıkıntı yaşıyorlar.” (Ö13)

“Özellikle anlama konusunda problem yaşadılar. Harfi, kelimeyi okuyabiliyorlar fakat ne anlam ifade ettiğini anlamada zorlanıyorlar.” (Ö19)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 15’inin verdiği cevaplardan hareketle Ses Esaslı Cümle Yönteminin öğretim sürecinde en fazla karşılaşılan diğer sorun dil problemidir. Kategoriye yönelik olarak Ö8 ve Ö10’un doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Türkçe bilmedikleri için okuduklarını anlamlandırmada zorlandılar. Bazı harflerin söylenişinde sıkıntı çektim.” (Ö8)

“En büyük sorun iletişim sorunu. Okuma yazma öğretiminden önce dil eğitimi verilmesi gerektiğini düşünüyorum.” (Ö10)

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 11’inin verdiği bilgilerden hareketle Ses Esaslı Cümle Yönteminin öğretim sürecinde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerinin başında dil probleminin ortadan kaldırılması gerektiği görülmektedir. Kategoriye yönelik olarak Ö15 ve Ö20’nin doğrudan görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

“Türkçeyi öğrenmeleri iletişim kurmakta en büyük kolaylık olacak. Dikte çalışması yaparken resimli dikte örneklerini kullanmak faydalı oluyor. Resimli diktede nesnelere gördükleri için anlamlı ve kalıcı öğrenme sağlanıyor.” (Ö15)

“Bu çocuklar hem yeni bir topluma hem de yeni bir dile aynı anda alışmaya çalışıyor. Bir anda hepsinden her şeyi anlamalarını ve Türk öğrencilerle birlikte ilerlemelerini istiyoruz bu onları zorluyor. En azından 1.sınıfta harf öğretimi ve okuma pratiği için diğer öğrencilerden daha fazla desteğe ihtiyaçları var. Normal derslerin dışında ekstra kurs verilmeli ya da müfredatımıza uygun daha çok görseli olan kitaplarla bu çocuklar desteklenmelidir.” (Ö20)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmadan ulaşılan bulgularla ilgili olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Sonuçlar ilgili alan yazınla ilişkilendirilerek ele alınmıştır.

Katılımcı öğretmenlerin görüşlerine göre, Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretirken kullanılan yöntem olan “Ses Esaslı Cümle Yöntemi”nin yeterli olduğu ve bu yöntemi daha çok kullandıkları belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde “Basara” yöntemini de tercih ettikleri görülmektedir. Öğretmenler salgın sürecinde öğrencilere ulaşmak için telefon görüşmesi, Zoom ve WhatsApp tercih etmişlerdir. Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde Ses Esaslı Cümle Yöntemi sınıf öğretmenlerinin sıklıkla kullandığı yöntem olup bu durum öğretmenler tarafından da teyit edilmiştir. Öğretmenler, Ses Esaslı Cümle Yöntemiyle okuma yazma öğrenen Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilerin okuma yazmaya daha çabuk geçtiğini belirtmiştir. Elde edilen bu bulguyla paralel olarak Yıldız (2016) da araştırmasında Ses Esaslı Cümle Yöntemiyle yüksek başarı elde edildiğini ve bu yöntemin üzerinde durulması gereken bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

Sınıf öğretmenleri acil uzaktan eğitim materyallerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcı öğretmenlerin görüşlerine göre, Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ikinci dil olarak Türkçe öğretimi esnasında Ses Esaslı Cümle Yöntemi aşamalarında en çok ders kitaplarını tercih etmişlerdir. Öğretmenler ders kitaplarının yanı sıra resimleri, etkileşimli videoları, bireysel etkinlikleri, hazır etkinlikleri ve çalışma kağıtlarını da kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, Suriyeli ve Türk öğrencilere aynı materyallerin kullanılması Suriyeli öğrencilerin ilk okuma yazma öğretimindeki verimini düşürmektedir. Er, Biçer ve Bozkırlı’nın (2012) çalışmalarında da materyal eksikliğinin ortaya çıkardığı aksaklıkların sorun oluşturduğu ifade edilmiştir. Biçer ve Kılıç (2017) ise ilk okuma yazma sürecinde kullanılan kitapların yetersizliğine değinmiştir. Elde edilen görüşlere göre Suriyeli öğrencilere verilen kitaplar, Türk öğrencilere verilen kitaplarla aynı olduğu belirtilmiştir. Dil sorunundan dolayı Suriyeli öğrencilerin bu kitapları özümsemekte zorlandığı görülmüştür. Bu bulgudan hareketle kullanılan kitapların daha etkili olması sağlanmalı ve özellikle Suriyeli öğrencilere yönelik farklı kaynakların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre sınıf öğretmenleri Suriyeli geçici koruma altında öğrencilere ilk okuma yazma sürecinde en çok anlatım (Takrir) yöntemini kullanmaktadır. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin; akran öğrenimi, gösterip yaptırma, bilgisayar destekli öğretim ve birebir ilgilenme gibi etkinliklerden de yararlandıkları görülmüştür. Tüm bulgulardan hareketle ilk okuma yazma öğretiminde Ses Esaslı Cümle Yönteminin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma ve yazma öğretiminde yeterli olduğu görülmektedir. Elde edilen görüşlere göre Suriyeli öğrencilerin ana dili farklı olduğu için okuma yazmaya geçiş sürecinin uzadığı ifade edilmiştir. Bu sonucu destekleyici olarak Güngör ve Şenel (2018), konuşulan dilin farklı olmasının ortaya çıkardığı sıkıntılardan dolayı öğretmenlerin ana dili farklı çocukların seviyelerine uygun yöntem ve tekniklerden yararlanmalarının daha uygun olacağını belirtmişlerdir. Yabancı uyruklu öğrencilerin dil sorunu olmasından dolayı bu öğrencilere göre uygun öğretim yöntem ve tekniği kullanılması ilk okuma yazma sürecinde daha etkili sonuçlara yol açabilecektir. Suriyeli öğrencilerin yaşadıkları sorunların giderilebilmesi için öncelikle dil probleminin çözülmesi yarar sağlayacaktır. Benzer bir şekilde Alkalay, Kıral ve Erdem (2021) araştırmalarında bu duruma ayrıca değinmişlerdir. Öğrencilerin dil sorunu ilk okuma yazma sürecinde en önemli etken olduğu göz önünde bulundurularak bu sorunun ivedilikle çözülmesi gerekmektedir. Sınıf öğretmenleri Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde en çok ana dil farklılığından kaynaklanan problem sorunuyla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Ana dil farklılığından dolayı öğrenciler okumaya daha geç geçmektedir. Arapça ve Türkçe'nin çok farklı dil yapısına sahip oluşu okuma yazma sürecini güçleştirmektedir. Suriyeli öğrenciler Türk kültürüne uyum sağlayamadıklarından iletişim sıkıntısı daha da artmaktadır. Alan yazın incelendiğinde Galloway ve Jankins (2009) yabancıların sosyal ve kültürel yönden uyumsal problem yaşamaları durumunda içerisinde bulunulan toplumun dilini anlamakta zorlandıklarını ve içinde buldukları toplumsal çevreyle iletişime geçemediklerini açıklamışlardır. Ayrıca Rosen (2014) de göçmen çocukların okuma yazma öğrenme sürecinde sosyo kültürel davranışlarının bilişsel süreçlerini etkisi olduğunu vurgulamaktadır. Dil sorununun önemli olmasının yanı sıra aile ilgisizliği, yöntemsel sorunlar da Suriyeli öğrencilerin sürece uyum sağlamasını güçleştirmektedir. İlgili alan yazında Ergen ve Şahin (2019) bu sorunu ortaya koymuştur. Dil sorunu ilk okuma yazma sürecini etkileyen en önemli etken olup öncelikle bu sorunun giderilmesi üzerinde durulması söylenebilir. Elde edilen diğer bir görüşe göre ise öğrencilerde en çok okuduğunu anlama, harfleri birleştirme ve sesi tanıma-hissetme bilişsel sorunu olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra sınıf öğretmenleri bu süreçte diğer sorun olarak dil problemi, devamsızlık, aile ilgisizliği ve yöntemsel sorunlarla da karşılaşmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilere ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin çözüm öneri olarak dil eğitimi verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Burada kayda değer derecede katılımcı öğretmenlerin çözüm önerisi olmaması dikkat çeken kod olmuştur. Bunun yanı sıra başka bir yöntemle okuma sürecinin gerçekleştirilmesi gerektiği de ulaşılan sonuçlar arasındadır. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilk okuma yazma sürecinde anlatım yöntemi sıklıkla kullanılmaktadır. Öğretmenler Türk öğrencilere uyguladıkları sistemi Suriyeli öğrencilere de uygulamaktadırlar. Ses Esaslı Cümle Yöntemini kullanan sınıf öğretmenlerinin anlatım yönteminin yanı sıra başka yöntemleri de kullanması; görseller, başka yöntem tekniklerle destekleyerek ilk okuma yazma sürecinin gerçekleştirilerek daha fazla verim alınmasının sağlanması ve buna uygun gerekli ders kitaplarının hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Elde edilen bulgular ve sonuçlar ekseninde önerilerde bulunulmuştur.

- Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilerin ana dil farklılığından kaynaklanan dil sorunuyla ilgili alanında uzman kişilerle seminerler, çalıştaylar, konferanslar düzenlenebilir.
- İlk okuma yazma öğretiminde Ses Esaslı Cümle Yönteminin yanında Suriyeli geçici koruma altındaki öğrenciler için başka yöntemler uygulamaya konulabilir.
- Suriyeli ebeveynlere açılacak kurslarda Türkçe dil desteği verilebilir.
- Öğretmenlere yöntemsel sorunlarla ilgili hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.
- Suriyeli öğrencilere eğitim veren deneyimli öğretmenler tarafından öğretmenlere ve lisans öğrencilerine seminerler, konferanslar verilebilir.
- Alanında yetkin akademisyenler tarafından Suriyeli geçici koruma altındaki öğrencilerin eğitimiyle ilgili çalıştaylar düzenlenebilir.

- Türkçe dil desteği almak isteyen Suriyeli vatandaşlara devlet tarafından çeşitli destekler verilebilir.

•

Araştırma Etiği

Araştırmada geçerlilik ve güvenilirlik sağlanması amacıyla nitel araştırmada inandırıcılığın sağlanması yönünde derinlik odaklı veri toplanmış ve verilerin analizi alanında uzman bir araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Ayrıca katılımcılardan veri analizi sırasında farklı yorumlamalara gidilmediğine dair katılımcı teyidi alınarak iç geçerlik sağlanmıştır. Araştırmada aktarılabilirlik sağlama yönünde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılırken tutarlılık incelemesi için araştırmacılar tarafından çapraz kontrol yapılarak dış geçerlik sağlanmıştır. Bu araştırmaların verileri teyit edilebilirlik açısından dijital ortamda saklanmaktadır. Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün E-35853172-300-00002018589 sayılı yazısı ile etik kurul onayı almıştır.

Etik Kurul İzni

Kurul adı:Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Karar tarihi:25.01.2022
Belge sayı numarası: E-35853172-300-00002018589

Yazarların Katkı Oranı

Bu araştırmada birinci yazar %70 oranında, ikinci yazar %30 oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında çatışma beyanı yoktur.

Teşekkür ve/veya Açıklama: Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsünde tezsiz yüksek lisans projesi olarak tamamlanmıştır. Çalışma süresince desteklerini esirgemeyen sayın Prof. Dr. Özlem BAŞ' a teşekkürlerimi sunarım.

Kaynaklar

Akyol, H. (2005) *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: PegemA Yayınları.

Alily, E., Ismail, A.F., Abunasser, F.M., & Alqahtani, R.H.A. (2020). Distance education as a response to salgıncı: Coronavirus and Arab culture. *Technology in Society*, 63,101317.

Alkalay. G., Kırıl, B., & Erdem, A. R. (2021). İlkokul yönetici ve sınıf öğretmenlerine göre Suriyeli sığınmacı öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi [MSKU Journal of Education]*, 8(1), 231-249. DOI: 10.21666/muefd.809182

Arı (2010) Arı, Ş. (2010). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ilköğretimin ikinci kademesinde öğrenim gören yabancılara türkçe öğretimi üzerine bir değerlendirme*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Arslanoğlu, B. S., Demirci, Z., Arıcı, A. & Bolat, G. B. (2021). Salgın dönemi uzaktan eğitim süreci sorunları: geçici koruma altındaki Suriyeli öğrenciler özelinde nitel bir inceleme. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 21 (2), 290-316.

Biçer, N. ve Kılıç, B. S. (2017). Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretmek için kullanılan ders kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(4), 649-663.

- Bozdağ, Faruk (2021). Covid-19'un Suriyeli Mülteciler Üzerindeki Etkileri. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S 25, s. 701-722.
- Bölükbaş, F. (2016). Suriyeli mültecilerin dil ihtiyaçlarının analizi: İstanbul Örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(46).
- Çalışır, M. ve Özaslan, H. (2021). Yabancı uyruklu öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi: Bir durum çalışması. *RumeliDE Journal of Language and Literature Studies*, (10), 192-213.
- Er, O., Biçer, N. & Bozkırlı K. Ç. (2012). Yabancılara Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunların ilgili alan yazını ışığında değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 1, 51-69
- Ergen, H.ve Şahin, E. (2019). Sınıf öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin eğitimi ile ilgili yaşadıkları problemler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (44), 377-405.
- Galloway, F. J. ve Jenkins R. J. (2009). "The Adjustment Problems Faced by International Students in the United States: A Comparison of International Students and Administrative Perceptions at Two Private, Religiously Affiliated Universities." *NASPA Journal*, 42(2), 175-187.
- Guragai, M. (2020). Nepalese medical students in the COVID-19 salgını: Ways Forward, *Journal of the Nepal Medical Association*, 58(225), 352-354.
- Güngör, F., Şenel, E., A. (2018). Yabancı uyruklu ilköğretim öğrencilerinin eğitim -öğretiminde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri. *AJESI- Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2018; 8(2): 124-173 DOI: 10.18039/ajesi.454575
- Hellewell, J. ve diğerleri (2020). *Feasibility of controlling COVID-19 outbreaks by isolation of cases and contacts. The Lancet Global Health*, 8(4), 488-496.
- Kan, M. O. ve Yeşiloğlu, F. (2017). İlk okuma yazma öğretiminde izlenen aşamalarda iki dilli çocukların yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara dair çözüm önerileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 519-533.
- Kaya O. COVID-19 Vaccines. *Med J SDU* 2021; (ozelsayi-1):31-35.
- Kılıç, G. ve Özkor, D. (2019). *Suriyeli çocukların eğitimi araştırma raporu*. İstanbul: Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği.
- MEB. (2017). *Geçici koruma statüsündeki bireylere yönelik rehberlik hizmetleri kılavuz kitabı*. Ankara: Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- MEB (2019). *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara.
- Selçuk, Z. (2007). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Nobel.
- Seydi, A. R. (2014). Türkiye'nin Suriyeli sığınmacıların eğitim sorununun çözümüne yönelik izlediği politikalar. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 267-305.
- Şahin, H. (2020). Göç olgusu, mülteci çocukların eğitimi ve Suriyeli mülteci çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonu süreci. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(1), 377-394.

- Yıldırım, A.& Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (12. Baskı), Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, N. (2016). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Okuma Öğretimi Yöntemlerinin Okuduğunu Anlamaya Etkisi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (RTEÜ Journal of Social Sciences)* 3 : 98-112
- Yılmaz, İ. (2016). *Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı 2017 yılı bütçe sunuşu (Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu)* sgb.meb.gov.tr adresinden 27.09.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Patton, M.Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Patton, Q. M. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. London: Sage Pub
- Polat, A. (2019). Yabancılara (Suriyeli Göçmen Çocuklara) okuma yazma öğretimi sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi. Konya.
- Rosen, D. (2014). *Cultural literacy assimilation: the literacy experiences of children of immigrants*. (Doctoral Dissertations). The State Univesity of New Jersey.
- Şatıroğlu Karaağaç, F.(2021). Covid-19 Salgını Sürecinde Mülteci Öğrencilerin Eğitimde Karşılaştıkları Zorluklar. *In Scientific Developments for Social and Education Sciences*. (Ed. Doç. Dr. Mehmet Dalkılıç). Chapter 10. (197-207).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yip, P. S. F., & Chau, P.H. (2020). Physical distancing and emotional closeness amidst COVID-19, *Crisis*, 41(3), 153-155.
- Watts, L. (2016). Synchronous and asynchronous communication in distance learning: A review of the literature. *Quarterly Review of Distance Education*, 17(1), 23-32.

Extended Abstract

Introduction

In this study, the opinions of classroom teachers working in Şanlıurfa during the emergency distance education period regarding teaching reading and writing to Syrian students under temporary protection were discussed. During the period when Covid-19 affected the whole world, there were also disruptions in education and training activities. One of these disruptions is the teaching of reading and writing in the first grade. As stated in the research problem, in this study, the opinions of classroom teachers were taken regarding the first literacy teaching for Syrian students under temporary protection during the emergency distance education process. It is thought that the study is important in terms of providing examples of experiences in the emergency education process.

What are the opinions of classroom teachers regarding the primary literacy teaching of Syrian/Syrian national students under temporary protection during the emergency distance education process? constitutes the problem of this research.

Method

In the research model, the experiences of children under temporary protection learning to read and write during the emergency distance education process were revealed by the teachers who participated in this research.

The study group of the research consisted of 20 first grade teachers working in Şanlıurfa during the Covid-19 epidemic.

A semi-structured interview form was used during the data collection phase of the study. In the study, data were recorded as a result of face-to-face interviews with 20 first grade teachers working in Şanlıurfa.

In this research, the data collected through interviews were analyzed by two researchers through content analysis in line with the inductive analysis approach, without using any computer program.

In order to ensure validity and reliability in the research, depth-oriented data was collected to ensure credibility in qualitative research, and the analysis of the data was checked by an expert researcher in the field, and research permission was obtained from Hacettepe University Institute of Educational Sciences Ethics Committee.

Findings

In the research, the opinions of classroom teachers working in Şanlıurfa province regarding the first literacy teaching to Syrian students under temporary protection during the emergency distance education period were included. The findings of the determined sub-problems of the research were analyzed and the opinions of the participants were supported with direct quotations.

Conclusion, Discussion and Recommendations

According to the opinions of the participating teachers, it was stated that the "Sound-Based Sentence Method", which is the method used to teach first reading and writing to Syrian students under temporary protection, was sufficient and they used this method more. Teachers preferred phone calls, Zoom and WhatsApp to reach students during the epidemic. According to the opinions of the participating teachers, they mostly preferred textbooks at the Sound Based Sentence Method stages while teaching Turkish as a second language to Syrian students under temporary protection. According to the results obtained from the research, classroom teachers mostly use the narrative method (Takrir) in the first reading and writing process of Syrian students under temporary protection. While using the Takrir method, they used the Sound Based Sentence Method. Based on all the findings, it is seen that the Sound-Based Sentence Method in teaching first reading and writing is sufficient in teaching first reading and writing to Syrian students under temporary protection. According to the opinions obtained, it was stated that the process of transition to reading and writing takes longer because the

mother tongue of Syrian students is different. According to the opinions obtained, it was stated that the process of transition to reading and writing takes longer because the mother tongue of Syrian students is different. Since foreign students have language problems, using appropriate teaching methods and techniques for these students may lead to more effective results in the first reading and writing process. In order to solve the problems experienced by Syrian students, it will be beneficial to first solve the language problem. Seminars, workshops and conferences can be organized regarding the language problems of Syrian students under temporary protection arising from the difference in their mother tongue. Turkish language support may be provided in courses to be opened for Syrian parents. Workshops on the first literacy process can be organized for Syrian students under temporary protection by academics who are competent in their field.